

ОСОБЕНО МНЕНИЕ

на съдията Пенчо Пенев по решението на к.д. № 19/92 г., с което е отхвърлено искането на групата депутати от 36-то Народно събрание за установяване на противоконституционността на решението от 7 юли 1992 година на Народното събрание, с което се разрешава да бъде възбудено наказателно преследване срещу народния представител Андрей Карлов Луканов и да се задържи същия като мярка за неотклонение

Решението е взето от Народното събрание с общ диспозитив, така както е поискано от главния прокурор.

Народното събрание задължително трябваше да разграничи двете хипотези, визирани в чл.70 от Конституцията:

1. даване на разрешение за възбуждане на наказателно преследване и 2. даване на разрешение за задържане на народен представител. Това са две различни хипотези както от гледна точка на фактическия им състав, така и по отношение на свързаните с тях правни последици. Народното събрание трябваше да дебатира самостоятелно и да вземе отделно мотивирано решение по всяка една от тях.

Във връзка с даване на разрешение за възбуждане на наказателно производство Народното събрание трябваше да провери:

а) наличието на данни за извършено престъпление; б) достатъчност на тези данни, за да се формира убеждението за висока степен на вероятност за извършено престъпление; в) правната квалификация на твърдяното престъпление с оглед на представените данни, която да сочи на тежко престъпление, наказуемо с лишаване от свобода повече от 5 години съгласно с действащия по време на извършването на деянието Наказателен кодекс. При положителен отговор Народното събрание трябваше да гласува самостоятелно решение за разрешаване възбуждане на наказателно производство.

За даване на разрешение за задържане на депутат Народното събрание следва да направи преценка:

а) дали има решение на Народното събрание, което да разрешава възбуждане на наказателно преследване;

б) твърдяната квалификация и личността на депутата, по отношение на който е взето това решение, дали налагат такава мярка;

в) има ли други важни съображения, които да налагат това.

Народното събрание не е длъжно пунктуално да се ръководи от критериите, залегнали в Наказателнопроцесуалния кодекс относно вземане на мярка за неотклонение "задържане под стража" или "домашен арест". Народното събрание има по-широки правомощия за преценка и тези критерии могат да му служат само за известен ориентир. Когато дебатирането на тези предпоставки приключи, Народното събрание взема второ решение, с което се произнася по искането за задържане.

Приемането на общо решение опорочава вота на народните представители, тъй като те се произнасят едновременно по две различни хипотези и упражняват две свои правомощия, които не могат да бъдат обединени, тъй като второто правомощие може да бъде упражнено само при положителен резултат от осъществяване на първото правомощие (даване на разрешение за образуване на наказателно производство). При това не е необходимо да има направено искане за отделно гласуване, тъй като необходимостта от такова произтича от логическото тълкуване на чл.70 от Конституцията и основните принципи за гарантиране правата на личността (чл.32 от Конституцията).

В случая, гласувайки с едно решение, мотивацията на всеки гласуващ народен представител се е формирала на базата на приоритета. Не е било възможно някой да гласува например за образуване на наказателно производство, а против задържане. Неправомерно в случая е и това, Народното събрание да дава разрешение за задържане като мярка за неотклонение. Така формулирано, решението фактически предрешава въпроса относно мярката за неотклонение, вземането на която не е от негова компетентност.

Налице са съществени процесуални нарушения, които опорочават атакуваното от групата народни представители решение. Ето защо и по изложените по-горе съображения смятам постановеното решение на Народното събрание за даване на разрешение за възбуждане на наказателно преследване срещу народния представител

Андрей Карлов Луканов и за задържането му като мярка за неотклонение като противоконституционно.